

Nagyobb súllyal a közéletben

Beszélgetés Bakos Istvánnal, az MVSZ új főtitkárával

Idén október 21–23-án tartották meg Budapesten a szövetség új székházában a Magyarok Világszövetségének rendes, kétévenkénti küldöttközgyűlését, amelyen a világ magyarságának küldöttei tanácskoztak, tettek javaslatokat, és amelyen bemutakoztak az új tisztségviselők, köztük *Bakos István*, az új főtitkár, akit ez alkalomból kérdeztünk meg a közgyűlésről és saját elképzeléseiről.

— *Jelent-e valamiféle stratégiaváltást a Magyarok Világszövetségének tevékenységében a minapi küldöttközgyűlés?*

— A kétévenkénti küldöttközgyűlések célja az elvégzett feladatokról való beszámoltatás, az újabb meghatározása, a stratégiai célok megjelölése. A mostani közgyűlés az együttműködés jegyében zajlott le, a küldöttek fölülmelkedtek a szövetség életében föl-bukának kisszerűségeken. Az áldozatkész szervezőkön és támogatóinkon kívül külön köszönettel tartozunk a sajtónak, amely odafigyelt a tanácskozásunkra. Soha ennyi tudósítás még nem jelent meg szövetségünkről. Valóban tárgyilagossá, és nem olyan méltatlanul támadó hangnemi írások, mint korábban némely pénzügyi ügyetlenség vagy tisztázatlanság miatt. Több száz javaslatot kaptunk, nagy részüket írásban, és ez a tény azt jelzi, hogy a küldötteknek, az MVSZ tagjainak elképzeléseik, igényeik vannak, és nekem mint főtitkárnak a feladat, hogy ezek alapján az elnökség tagjaival és a szakértők bevonásával próbáljam megfogalmazni a szövetség stratégiáját. A módosított alapszabályt a plenáris ülés már meg is szavazta, gyakorlatilag elkészült. A lényegesebb módosítások egyike célként jelöli meg az országos tanácsok megalakítását, a másik a hatásköröket tisztázza, a harmadik a szövetség tevékenységének bővítését célozza.

— *Ami a hatásköröket illeti, korábban komoly viták folytak e kérdésben a főtitkár és az elnök közt. Úgy érthetem, hogy immár megnyugtatóan rendezték ezt a kérdést?*

— Remélem. Az alapszabály után nekünk most a belső szervezeti és működési szabályzatot, a gazdasági, finanszírozási szabályzatokat kell kidolgozunk, ezekben aztán tisztázódnak a pontos jog- és hatáskörök. A szövetség központjának munkatársaival is most igyekszünk tisztázni mindannyiuk elképzeléseit és munkakörét.

— *Mennyire megnyugtató az MVSZ gazdasági helyzete, elégségesek-e a szűkülő költségvetési források a működtetésére?*

— Erről igazából még nincs áttekintésünk. Az én felfogásomban az MVSZ tevékenysége, anyagi forrásai a szövetség egészét — mint világszervezet — érintik. Minden bevételt és kiadást becsült vagy konkrét adatokkal ki kell mutatnunk önmagunk számára is, hogy bebizonyítsuk, nem afféle „gittgylet” vagyunk, ahogyan *Eörsi István* minősítette az MVSZ-t, hanem hatékonyan működő szervezet. Mert nem elég, hogy én tudom, hogy a magyar költségvetésből kapott összeg sokszorosa forog a szervezet egész rendszerében tagdíjak, karitatív tevékenységek, vasárnapi iskolák fenntartása, egyes alapítványok, egyesületek működése révén. Mindez az MVSZ összköltségvetésében benne van, hozzátartozik a működéséhez, még ha nem is a központ gazdálkodik vele. Az amerikai tagszervezet vállalta az erdélyi, az ausztráliai pedig a kárpátaljai szervezet támogatását, a felvidékieket az európai tagszervezetek egy része kívánja segíteni. Mindez a központon kívül történik, de információs rendszerünkön keresztül ezeket az adatokat szeretnénk hozzáférhetővé tenni önmagunk és esetleg a külvilág számára is.

— *A mostani küldöttgyűlésen ön már az új főtitkár tisztségében szerepelt. Milyen elképzelésekkel, tervekkel kezdte meg októberben új munkáját?*

— Korábban a Művelődési és Oktatási Minisztérium felsőoktatási és tudományos főosztályának vezetőjeként elég jelentős szerepem volt a magyar felsőfokú oktatás megújításában. Most már azonban azzal a tudattal pályáztam meg — *Csoóri Sándor* fölkerésére — a főtitkári állást, hogy immár itt nagyobb szükség van rám, itt többet tudok tenni mindazokért a célokért, amelyek egész eddigi életemet meghatározták. A határainkon túli magyarsággal nem most kezdtem el foglalkozni, hanem már egyetemistaként, amikor olyan kisfalusi és tanyakutató csoportot szerveztem, amelyben határon túli diákok is részt vettek, köztük *Végh László*, a Csevadok mai elnöke és a délvidéki *Hódi Sándor*. Az akkori közös munka, a barátság mindannyiunk életét meghatározta, megmaradt köztünk a kapcsolat. Ami a terveimet illeti, nagyon szeretném a magyar szellemi élet színé-javát az MVSZ körébe vonni. Elsősorban a magyarországit, mert úgy érzem, hogy az anyaországi régió e tekintetben nem elég erős. A magyar szellemi élet olyan körei felé szeretnék nyitni, amelyek eddig távol maradtak szövetségünktől. Másrészt úgy érzem, hogy az MVSZ-nek természetes tagja minden magyar iskola, minden magyar sajtóforum, minden templom, amelyben magyarul miséznek vagy prédikálnak, minden magyar színház, minden magyar közgyűjtemény, amely a magyar kultúra értékeit óvja, ezért úgy érzem, ez nagyobb feladatot ró az MVSZ-re.

— *Lényegében ön miben látja az MVSZ legfőbb szerepét?*

— Az MVSZ pártpolitikák fölötti nemzeti szerepe, hogy a nemzeti egység és megmaradás érdekében megpróbálja kiegyenlíteni a napi pártpolitikai célok által gerjesztett csoportindulatokat. Az MVSZ-nek ezeken fölül kell emelkednie, elsősorban pártpolitikák fölötti, nemzeti stratégiai célok megvalósítását kell szolgálnia.

— *Korábban a nyugati magyarságnak komoly ellenérzéseik voltak az MVSZ-szel mint a korábbi kommunista rezsimet kiszolgáló szervezettel szemben. Ma hogyan viszonyul az MVSZ a hatalomhoz, a kormányhoz?*

— Az a célunk, hogy olyan önálló, autonóm társadalmi szervezete legyen a magyarságnak, amely törekszik ugyan a magyar kormánnyal való párbe-

szédre, de különbözik is attól, hiszen a nemzet egészének érdekeit kell szolgálnia. A közgyűlésen elhangzott, hogy a jelenlegi vezetők is ezt tiszteletben tartják. Ez a hajdani felsőházban hangzott el, ahol az MVSZ aznapi ülését tartotta, és ahol az is elhangzott, hogy legyen az ezentúl a nemzet háza, mert a nemzet egészének ügyével foglalkozunk.

— *Aznap valóban a nemzet házána tekintették a felsőházat. Ezzel kapcsolatban elhangzott egy érdekes erdélyi javaslat, hogy a nemzet egészének képviselése érdekében vissza kellene állítani a felsőházat. Ez lehet távlati cél, de addig is nem lehetne a magyar parlamentben a határainkon túli magyarságnak egy, az MVSZ által delegált ombudsmanja? Hiszen a tizenötmillió magyarországon, mintha az MVSZ nem az öt megillető súllyal szerepelne a magyar közéletben. Nem kívánnak ezen változtatni?*

— Az MVSZ korábban jórészt a határainkon kívüli, különösen a nyugati magyarsággal foglalkozott. Az 1992-es világtalálkozó és közgyűlés olyan testületeket állított fel, amelyek a régiók egyenjogúsításával és képviselétének meghatározásával a kisebbségeket hozta többségi helyzetbe, hiszen mindhárom — anyaországi, nyugati és kárpát-medencei — régióknak 80-80 képviselője van. Éppen azért, mivel láttuk, hogy az anyaországi képviselő nem fedi teljesen a magyar szellemi életet, meghívunk több mint hatvan díszvendéget, elsősorban a nemzeti intézmények, például a Nemzeti Színház, a Széchényi Könyvtár vezetőit, és a magyar szellemi élet olyan reprezentatív képviselőit, akik önmaguk intézményeket pótolnak. Ezzel akartuk ellensúlyozni az anyaországi szervezetek hiányosságát, át-hidalni az átállás nehézségeit. Hiszen terveink szerint szeretnénk magunkhoz vonzani valamilyen formában mindazokat, akik hasonló célok érdekében munkálkodnak, és fölül tudnak emelkedni a pártpolitikai érdekeken. Szeretnénk növelni az MVSZ súlyát a hazai közéletben, nem hatalommal, mert az azal nem rendelkezünk, hanem szellemi és erkölcsi erővel, mert nekünk csak az az erkölcsi erőnk van, hogy a nemzet szolgálatában tevékenykedünk.

(beke)

A közgyűlés résztvevői